

DACRE STOKER

DRAČUL

Prequel k nejslavnějšímu a nejděsivějšímu
příběhu všech dob

J. D. BARKER

DRACUL

Tato kniha je dílem imaginace a s výjimkou některých historických skutečností je jakákoli podobnost se skutečnými osobami, ať už žijícími, nebo mrtvými, čistě náhodná.

© Dacre Stoker and J. D. Barker, 2018

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Ladislav Šenkyřík, 2020

Cover © Jo Thomson, 2020

Map © Meighan Cavanaugh, 2020

Author photos

Dacre Stoker © Todd Lista Studio

J. D. Barker © William Peterson

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2020

ISBN 978-80-277-0749-2 (pdf)

DACRE STOKER

DRACUL

J. D. BARKER

FØBØS

*Všem, kdo vědí,
že nestvořry jsou skutečné.*

Teprve při četbě těchto stránek pozná čtenář způsob, jakým byly jednotlivé doklady uspořádány. Všechny zbytečné podrobnosti byly vynechány, a do popředí se proto dostává příběh tak, jak se skutečně odehrál. Sesbíral jsem a uspořádal tyto dokumenty od účastníků popisovaných událostí s jejich vědomím a s přáním podělit se o zážitky z oné bezútěšné a znepokojivé doby. Zápisy jsou proložené mým vyprávěním tak, aby příběh tvořil srozumitelný celek.

Vezměte si z toho, co uznáte za vhodné.

Dublin

Swiftova nemocnice
Nemocnice doktora Steevense

Trinity College

Dublinský hrad

Marshova knihovna

St. Stephens Green

Harcourt Street 43

ARTANE

Artanský hrad

Artanský statek

Carolan's Inn

Marino Crescent

CLONTARF

kostel svatého Jana Křtitele

DUBLIN BRAMA STOKERA
1847-1868

A DNEŠNÍ EUROPA

ČÁST PRVNÍ

Jsem absolutně přesvědčený, že není nejmenších pochyb o tom, že se zde popsané události skutečně staly, jakkoli nám mohou na první pohled připadat neuvěřitelné a nepochopitelné.

Bram Stoker: *Dracula*

Převzato z nedávno objevené původní předmluvy, která byla z románu krátce před vydáním odstraněna.

Uslyšel jsem zvláštní, pronikavý smích, který se podobal zvuku skleněného zvonku. Byl to její hlas a já se dodnes při té vzpomínce celý třesu.

V tom hlase nebylo nic lidského.

Bram Stoker: *Makt Myrkranna*

NYNÍ

Bram zírá ke dveřím.

Po nakrčeném čele mu stékají krůpěje potu. Prsty si prohrabuje vlhké vlasy, ve spáncích mu bolestivě pulzuje krev.

Jak dlouho už je vzhůru? Dva dny? Tři? Neví, hodiny se prolínají, jedna přechází v druhou, je to horečný sen, z něhož se nelze probudit, v němž jde pouze usnout, hlouběji, temněji...

Ne!

Na spánek nemůže ani pomyslet.

Násilím se snaží nechat oči dokořán. Otvírá je silou vůle, snaží se zabránit byt' jen jedinému mrknutí, neboť s každým mrknutím se oči zavírají víc a víc. Nelze odpočívat, nelze spát, neexistuje bezpečí, žádná rodina, žádná láska, žádná budoucnost, nic...

Dveře.

Musí hlídat dveře.

Bram vstane ze židle, což je jediný kus nábytku v místnosti, a zrak nepřestává upírat na masivní dubové dveře. Nepohnuly se? Přišlo mu, že zahlédl, jak se otrásly, ale nic nebylo slyšet. Ticho tohoto místa nezradil ani sebenepatrnější hluk. Slyší pouze vlastní dech a úzkostné poklepávání nohou o studenou kamennou podlahu.

Klika zůstává nehybná, zdobené závěsy vypadají pravděpodobně stejně jako před sto lety, zámek drží pevně. Až do příchodu na toto místo nikdy takový zámek neviděl, ukutý ze železa a vytvarovaný přesně do otvoru dveří. Mechanismus je s dveřmi také přímo propojený, pevně zajištěný uprostřed dvěma mohutnými závorami rozvírajícími se doprava i doleva, kde zapadají do ostění. Klíč má v kapse, kde taky zůstane.

Bram sevře prsty na pažbě pušky Snider-Enfield Mark III, ukazováčkem si pohrává s pojistkou spouště. V posledních hodinách pušku nabil a závorník povytáhl a uvolnil víckrát, než by dokázal spočítat. Volnou rukou přejíždí po chladné oceli a ujišťuje se, že je závěr ve správné poloze. Natáhne kohoutek.

Tentokrát si toho všimne – lehkého zachvění prachu ve škvíře mezi spodní hranou dveří a podlahou, závanu vzduchu, ale stejně tak jistého pohybu.

Bram bezhlučně odloží pušku, opře ji o židli.

Sáhne do proutěného košíku po své levici a vezme odtamtud bílou růži, jednu z posledních sedmi zbývajících.

Olejová lampička, jediný zdroj světla v místnosti, začne s jeho pohybem mihotavě plápolat.

Opatrně přistoupí ke dveřím.

Poslední růže leží na hromádce ostatních seschlá, její okvětní lístky jsou zahnědlé až zčernalé, plné smrti, lodyha suchá s odpornými trny, které vypadají větší než před chvílí, kdy byla květina ještě plná života. Vzduchem se line pach hniloby. Růže vydává podobnou vůni jako hřbitovní zmijovec.

Bram odkopne staré růže špičkou boty a na jejich místo u spodní hrany dveří zlehka položí nový květ. „Buď požehnaná tato růže, Otče, Tvým dechem, Tvou rukou a všemi posvátnými předměty. Naříd svým andělům, ať nad ní bdí, a veď jejich kroky, ať drží zlo v patričných mezích. Amen.“

Z druhé strany dveří se ozve úder, jako by na starou dubovou desku dopadlo pětimetrákové závaží. Dveře se prohnou a Bram uskočí zpátky k židli, popadne opřenou pušku a v pokleku na jednom koleni zamíří.

Pak opět zavládne všeobjímající ticho.

Bram zůstává bez hnutí s puškou namířenou na dveře, dokud mu pod tíhou zbraně neochabne paže. Potom sklopí hlaveň a očima jezdí po místnosti.

Co by si člověk pomyslel, kdyby sem vešel a stal se svědkem něčeho takového?

Po zdech rozvěsil zrcadla, téměř dvě desítky zrcadel všemožných tvarů a velikostí, všechna, co měl po ruce. Podléhá stonásobnému pohledu své vyčerpané tváře, jak jeho obraz skáče z jednoho zrcadla na druhé. Bram se snaží odvracet zrak, ale vždy znovu zjišťuje, že hledí do očí vlastnímu odrazu, přičemž každý ten obličej má v sobě vyryté vrásky, které patří muži mnohem staršímu, než kolik by náleželo jeho jednadvaceti letům.

Mezi zrcadla přitloukl kříže, je jich bezmála padesát. Některé zdobí obraz Krista, zatímco jiné nejsou ničím víc než k sobě sbitým párem větviček požehnaným jeho vlastní rukou. Kříže vytvořil i na zemi, napřed s kusem křídly a posléze je vyškrabával přímo do kamene špičkou svého loveckého nože, dokud na povrchu podlahy nezbylo jediné netknuté místo. Zdali to bude stačit, si nemůže být jistý, ale je to všechno, co dokáže.

Nemůže odejít.

S největší pravděpodobností se už odtud nikdy nedostane.

Bramovi se podaří vrátit k židli a posadí se.

Vyšel měsíc a záhy se ztratil za těžkými mračny, zvenku sem doléhá křik potáplice. Z kapsy saka vyloví kapesní hodinky a zakleje – zapomněl je natáhnout a ručičky se na své pouti zastavily na půl páté. Zastrčil je zpátky do kapsy.

Další rána na dveře, tentokrát hlasitější než ty předešlé.

Bram zatají dech a zrakem se vrátí ke dveřím, aby ještě zahlédl, jak se zvířený prach u podlahy opět usazuje na kamenech.

Jak dlouho může takováto zábrana odolávat podobnému útoku?

Bram netuší. Dveře jsou pevné, to jistě, ale přival za nimi s každou hodinou roste a je zběsilejší. Rozhodnutí, že uteče, sílí spolu s tím, jak se blíží svítání.

Okvětní lístky růže už začaly hnědnout, mnohem rychleji než u předchozí.

Co se s ním stane, až ta neznámá síla nakonec dveře prolomí? Myslí na pušku a nůž a ví, že mu budou sotva k užitku.

Na podlaze vedle košíku s růžemi zahlédne svůj deník. Musel mu vypadnout z kabátu. Bram zvedne otrhaný svazek v kožené vazbě, a než se vrátí na židli, listuje jeho stránkami, přičemž jedno oko nespouští ze dveří.

Má velice málo času.

Z náprsní kapsy vyškubne tužku, nalistuje prázdnou stránku a v třepotavém světle olejové lampičky se pustí do psaní.

DENÍK BRAMA STOKERA

Podivnosti kolem Ellen Croneové. Právě tady bych měl samozřejmě začít, neboť toto je ve stejné míře její příběh jako můj, možná dokonce v míře vyšší. Tato žena, tato nestvůra, tento přízrak, tato přítelkyně, tato... bytost.

Vždy nám byla k ruce. Mé sestry a bratři vám dosvědčí totéž. Měli bychom se však ptát, jak k tomu došlo. Byla zde od samotných mých počátků a bezpochyby bude přítomna i u mého konce, stejně jako já byl u toho jejího. Toto byl náš příběh a navždy jím zůstane.

Moje přepůvabná chůva Ellen.

Vždy podala pomocnou ruku, dokonce i tehdy, když její špičaté nehty drásaly až do krve.

Mé počátky, to byla ohavná záležitost.

Od svých nejranějších vzpomínek jsem býval vždycky neduživý, často nemocné dítě a od narození až do svých sedmi let jsem byl upoután na lůžko. Tehdy došlo k mému náhlému uzdravení. Průběh tohoto uzdravení podrobně popíšu později, prozatím stačí, abyste pochopili stav, v němž jsem strávil ony první roky života.

Narodil jsem se 8. listopadu 1847 Abrahamovi a Charlottě Stokerovým ve skromném řadovém domku v Marino Crescent 15

v irském Clontarfu, přímořském městečku přibližně šest kilometrů od Dublinu. Obklopené parkem z východu a s vyhlídkou na přístav na západě se naše město proslavilo bitvou u Clontarfu z roku 1014, v níž vojska irského velekrále Briana Bórumy porazila Vikingy z Dublinu a jejich spojence, Iry z Leinsteru. Tato bitva je považována za konec irsko-vikingských válek, krvavého konfliktu provázeného smrtí tisíců lidí, kteří umírali přímo na mořském břehu, na který jsem měl výhled ze svého pokojíku. V méně dávných dobách se Clontarf stal oblíbeným místem irských zbohatlíků, výletním místem pro ty, kteří chtěli uniknout rušným davům Dublinu a užít si rybaření a procházek po plážích.

Já si však Clontarf romantizuji a on přitom v roce 1847 byl vším možným, jen ne romantickým místem. Byla to doba hladomoru a nemocí, které zachvátily celé Irsko a vypukly dva roky před mým narozením. K úlevě došlo až v roce 1854. *Phytophthora infestans*, jinak známá jako plíseň bramborová, začala pustošit úrodu během čtyřicátých let a přerostla do nehorázné hrůzy, během níž Irsko ztratilo dvacet pět procent obyvatelstva, ať už kvůli emigraci, nebo úmrtí. V mém dětství dosáhla tato tragédie svého vrcholu. Maminka s tátou nás v roce 1849 přestěhovali do vnitrozemí, abychom unikli hladu, nemocem a zločinu. A také za čerstvým vzduchem, který měl pomoci mému bídnému zdraví, alespoň takové měli naděje. Všechno to ale přineslo jen větší osamělost, zvuky přístavu, které vyhledával můj dětský sluch, byly o to vzdálenější. Tatínkovi se prodloužila cesta do úřadu na Dublinském hradě a svět kolem nás umíral, sychravá pavučina žalu překrývala vše, co nám zůstalo.

Sledoval jsem vše ze svého podkrovního pokojíku pod střechem našeho nového domova, jemuž se říkalo Artanský statek, jako pouhý divák spoléhající na to, že se o všem, co se děje za našimi zdmi, dozvím z vyprávění členů rodiny. Sledoval jsem žebráky, jak plení zahrady našich sousedů, v nichž pěstovali tuřín a zelí, jak vybírají vajíčka z našich kurníků v naději, že ještě na jednu noc zažehnají hlad. Díval jsem se, jak strhávají ještě vlhké prádlo

z cizích šňůr, aby měli do čeho obléct své děti. Navzdory tomu všemu moji rodiče i naši sousedé otvírali své domovy, kdykoli to bylo možné, zvali tyto méně šťastné bližní dovnitř na teplé jídlo a poskytovali jim střechu nad hlavou. I přes skromný původ mi od narození vštíplili motto rodiny Stokerů, které znělo „vše pro čest a pravdu“ a jímž se vše v našem domově řídilo. V žádném případě jsme nebyli zámožní, přesto si naše rodina vedla lépe než většina ostatních. Na podzim roku 1854 se tatínek lopotil coby státní zaměstnanec v úřadě hlavního tajemníka na Dublinském hradě úplně stejně jako před devětatřiceti lety, neboť zde začínal jako šestnáctiletý v roce 1815. Tatínek byl výrazně starší než maminka, což jsem si vůbec neuvědomoval, dokud jsem sám nebyl dospělý. Hrad byl rezidencí irského místokrále a jeho úřad vyřizoval veškerou korespondenci mezi anglickými vládními úřady a jejich irskými protějšky. Tatínek trávil svůj čas katalogizací těchto komunikací, které se pohybovaly od všedních každodenních záležitostí správy země po oficiální stanoviska k tématům, která měla co do činění s chudobou, hladomorem, nemocemi, epidemiemi, morem dobytka, nemocnicemi a věznicemi, politickými nepokoji a povstáními. I kdyby si přál ignorovat problémy tížící naši dobu, nemohl si to dovolit, protože se nacházel v samém centru dění.

Maminka byla členkou Irské společnosti pro statistiku a sociální otázky, která představovala v Dublinu hlavní hnací sílu v dobročinných dodávkách potravin a podpůrných programech, a pracovala na pozici, jež byla dříve vyhrazena pouze mužům. Neminul den, aby se nedohadovala s nějakým sousedem o mléko, které pak vyměnila s jiným sousedem za ošacení. Její úsilí zajišťovalo dostatečně plný stůl jídla pro naši velkou rodinu a pomáhalo nakrmit i bezpočet dalších lidí, kteří v těch nuzných časech překročili práh našeho domu. Držela naši rodinu pohromadě – jako dospělý to dnes jasně chápu, ale mé sedmileté já na to nahlíželo jinak. Tenkrát bych vám pověděl, že mě zamykala v pokoji a směňovala mé štěstí za ochranu před neduhy světa, aniž mě byla ochotna nechat vystavit sebemenšímu nebezpečí.

Náš dům stál kousek od Malahide Road, ulice vydlážděné kamením vytěženým z lomu nedaleko Rockfield Cottage. Byl jsem zavřený v podkroví, utéct bych mohl pouze úzkými špičatými okny, ale z takové výšky jsem toho zároveň spoustu viděl – od obdělávaných polí kolem nás až po vzdálený přístav, kam šlo dohlédnout za jasného dne – včetně drolící se věže Artanského hradu. Sledoval jsem rušný svět kolem sebe, divadelní hru, jejímž jediným divákem jsem byl já a k jejíž návštěvě mě donutila moje choroba.

Ptáte se, co mě sužovalo? To je otázka, na niž neexistuje žádná jasná odpověď, protože to nikdo nedokázal s určitostí říct. Ať to bylo co bylo, můj neduh si mě našel krátce po narození a držel se mě zoufale jako klíště.

V nejhorších dnech spočíval můj největší výkon v tom, že jsem přešel napříč pokojem. Vynaloženým úsilím jsem sotva popadal dech, mé vysílení se blížilo bezvědomí. Tu trochu energie, jež mi zbývala, ze mě dokázal vysát obyčejný rozhovor. Stačilo, abych pronesl pár vět, a hned jsem zbledl a na těle mi vyrazil studený pot. A když se ta vlhkost smísila s mořským vzduchem, celý jsem se roztrásl. Srdce mi někdy bušilo v hrudníku tak divoce a nepravidelně, jako by ten tělesný orgán hledal rytmus a nemohl ho najít. A ty bolesti hlavy: pronásledovaly mě a trápily celé dny, jako bych měl hlavu opásanou řemenem, který zvolna utahoval nějaký démon.

Ve svém podkrovním pokojíku jsem trávil dlouhé dny a noci a přemítal, zdali jsem právě prožil svůj poslední soumrak, nebo zda se dožiji příštího svěžího rána.

Nebyl jsem v tom podkroví úplně sám, byly tam ještě dva další pokoje. Jeden patřil mé sestře Matildě, jíž v té době bylo osm let, a v druhém bydlela naše chůva Ellen Croneová. Pokoj sdílela s miminkem Richardem, mým nedávno narozeným bratříčkem a její nejnaléhavější starostí.

V patře pode mnou byl náš jediný záchod a rovněž ložnice rodičů a pokoj, o který se dělili moji další dva bratři, devítiletý Thornley a pětiletý Thomas.

V přízemí se nacházela kuchyně, obývací pokoj a jídelna se stolem tak velikým, aby se k němu vešla celá domácnost. Byl zde i sklep, ale maminka mi zakázala, abych někdy vstoupil byť třeba jen na schody do něj. Dole jsme mívali uskladněné uhlí, a kdybych se nadýchal mouru, mohlo by mě to na týden upoutat na lůžko. Za naším domem stála stará kamenná stodola. Chovali jsme tam tři slepice a prase, o které se od svých tří let starala Matilda. Zpočátku dávala čuníkům jména, ale někdy kolem svého pátého roku si uvědomila, že jí někdo přinejmenším dvakrát ročně vymění větší prase za menší prasátko. V šesti letech se dozvěděla, že ta prasata mizí k řezníkovi a že se pak objevují na našich talířích u večeře. Tak jim přestala dávat jména.

Na to všechno dohlížela Ellen Croneová.

DENÍK BRAMA STOKERA

Kde začít? Je toho tolik, o čem je třeba povídat, a tak málo vzácného času, aby se to dalo vypovědět. Až se přiblíží konec jednoho konkrétního týdne, já budu uzdravený, naše drahá chůva Ellen bude pryč a jedna rodina bude mrtvá. Začalo to docela nevinně, jen takovým drobným odposloucháváním. Byli jsme pouhé děti – mně bylo sedm, Matildě osm –, a přesto na ten podzim nelze zapomenout. A rozpoutalo se to pouhými dvěma slovy.

Říjen 1854 – „Pohřbený zaživa,“ opakovala Matilda tlumeným hlasem. „Přesně tak to říkala. Slyšela jsem ji na vlastní uši.“

Třebaže byla o rok starší než já, trávil jsem přes den spoustu času v Matildině přítomnosti, obzvláště když jsem musel být zavřený v pokoji, jako tomu bylo právě dnes. Stáli jsme u mého okna a Matilda ukazovala směrem k přístavu. „Maminka říkala, že ten člověk byl vyšinitý, a když úpěnlivě prosil o pomoc, lidé to vyřešili tak, že vykopali díru v zemi a strčili ho do ní. Co to musí být za člověka, když dokáže něco takového udělat? Jak se toho mohli ostatní s dobrým svědomím účastnit?“

„Maminka nic takového neříkala,“ odpověděl jsem jí. Pohledem jsem sledoval, kam má namířený prst, a snažil se prohlédnout mlhu valící se od vody.

„Říkala. Když se jí na to zeptáš, určitě popře, že by něco takového říkala, ale vyprávěla o tom tatínkovi, když se asi před dvaceti minutami vrátil z práce. Hned jsem běžela za tebou.“

Snažil jsem se nesmát, protože jsem věděl, že mi Matilda chtěla tou vymyšlenou historkou zvednout náladu, ale stejně se mi zkroutily koutky úst a ona mě praštila do ramene. „Ty se mi posmíváš,“ zamračila se a odvrátila se od okna.

„Kdeže se to podle tebe mělo stát?“

Neodpověděla, jen upřeně zírala do zdi.

„Matildo? Kde se to stalo?“

S hlubokým povzdechnutím stočila pohled zpátky k oknu. „Na hřbitově za kostelem svatého Jana Křtitele. Prý ho pohřbili mezi hroby sebevrahů.“

„Hroby sebevrahů?“

Matilda se rozčilovala čím dál víc. „O těch jsem ti už přece říkala. Jsou schované na východním konci hřbitova, hned za zdí, kde je pořád stín. Pohřbí tam každého, kdo si sám vezme život, a taky zloděje a kriminálníky a podobné lidi. Na hrobech je tam jenom pár náhrobků, většinou jenom hlína a pod ní stovky bezútešných hrobů. Není to ani posvěcená půda, takže ti pohřbení nikdy nedojdou pokoje. Stráví celou věčnost v prokletí.“

„Tak proč tam pohřbívají vyšinuté lidi?“

„Chceš říct, proč tam pohřbili právě tohoto vyšinutého člověka, že?“

„Jestli ho pohřbili zaživa, tak ho vlastně zavraždili,“ řekl jsem. „Měl přece nárok, aby ho pohřbili jako každého jiného do posvěcené země.“

„Mezi běžnými hroby žádnou mrtvolu neschováš, ale když ho pochováš mezi sebevrahy, nikdo ho tam nenajde.“

V tu chvíli jsem dostal záchvat kašle a odvrátil jsem hlavu, než mě to přejde. Pak jsem pokračoval: „Jestli o tom maminka ví, měla by to oznámit úřadům. Měla by to napravit.“

„Třeba už o tom úřady vědí a jednoduše se tím nezabývají. Možná je vůbec netrápí, když bude po ulicích chodit o jednoho šílence míň.“

„Co na to všechno říkal tatínek?“ zeptal jsem se jí.

Matilda přešla přes pokojík k mé posteli a usadila se v jejím rohu, přičemž si na prstě kroutila své dlouhé blondaté vlásky. „Napřed mlčel a nad tím příběhem přemýšlel. Potom prohlásil: ‚V Dublinu je to ještě horší.‘ A pak se vrátil k novinám a už k tomu nic neřekl.“

„Já ničemu z toho nevěřím. Ty si už zase vymýšlíš,“ řekl jsem a mé suché rty se roztáhly do úsměvu.

„Je to pravda!“

„Co je pravda?“

Oba naráz jsme se otočili a zjistili, že ve dveřích stojí chůva Ellen s obědem na podnose v ruce. Vešla do pokoje s nacvičenou elegancí, po podlaze spíš klouzala, než šla, její kroky byly tiché a sebejisté. Položila mi podnos na noční stolek.

S Matildou jsme se na sebe podívali a její oči mně beze slov pověděly, abych z našeho rozhovoru neprozradil ani slovo – ne že bych měl v úmyslu to udělat. „Nic, Ellen.“

Chůvě Ellen se zúžily oči, jak se napřed upřeně zadívala na mě, poté na Matildu a pak zase zpátky na mě, než se vrátila k podnosu a nalila mi hrníček horkého čaje. „Vy dva spolu mluvíte hrozně. Zaživa pohřbení lidé v neoznačených hrobech? *No tohle*. O takových věcech spolu nemluví ani dospělí a už vůbec to není vhodné téma pro děti, jako jste vy dva. A proč vlastně nejsi v posteli? Když budeš postávat u okna, tak tě tam potká tak akorát smrt. A co potom? Předpokládám, že asi budeme muset vykopat malou jámu mezi hroby sebevrahů a uložit tě vedle ostatních šilenců.“ Mrkla na Matildu. „Myslíš, že by sis během dne, kdy jsi celá zaneprázdněná těmi svými drby, mohla najít chvílku a ukázala mi, kde to místo hledat, a případně s sebou vzala lopatu?“

Pelášil jsem do postele a zavrtal se do peřin. „To bys neudělala,“ řekl jsem.

Chůva Ellen se pokusila zachovat vážnou tvář. „Rozhodně ano. Ostatně si myslím tady na ten tvůj pokoj. Můj už mi začíná být trochu těsný, když tam mám to mimino.“ Vzala mi z nočního

stolku zvonek a zazvonila. „A taky byste už měli utrum s těmi vašimi řečmi, že? To bych snad mohla být na světě docela šťastná.“

Pokusil jsem se jí vytrhnout zvonek z ruky, ale byla na mě příliš rychlá. Sáhla jsem naprázdno do vzduchu. „Ty víš, že ho nepoužívám rád. To jen maminka trvá na tom, abych ho používal.“

„Takže ani ty mi nevěříš?“ zamračila se Matilda.

Chůva Ellen si založila ruce v bok a povzdychla si. „Nevěřím ani na okamžik, že by ti dobří lidé, jací v Irsku žijí, stáli a přihlíželi, jak živého muže strkají do hrobu, aby se na něho zapomnělo. Myslím si, že máš trochu divokou představivost. Určitě jsi něco zaslechla, ale v hlavice sis to překroutila. Asi bys udělala líp, kdybys raději pomáhala v kuchyni mamince s večeří, než abys potajím natahovala uši a poslouchala věci, které pro ně nejsou určené. Možná by to byl lépe využitý čas.“

„Ale ona přesně tohle říkala,“ našpulila Matilda trucovitě rty.

Chůva Ellen si povzdychla, posadila se ke mně na kraj postele a štíhlými prsty se dotkla mého čela. Ucukl jsem před jejím dotekem, protože měla prsty studené jak led.

„Ty máš už zase horečku, mladíku.“ Ze džbánku na podnose nalila vodu do umyvadla u postele a navlhčila ručník, vyždímala ho a přiložila mi ho na čelo. „Zůstaň klidně ležet,“ nařídila mi.

Poslechl jsem ji a potom jsem odtušil: „Šedé.“

„Cože?“

„Tvoje oči – dneska jsou šedé.“ A opravdu byly temně šedé, připomínaly mi těžká bouřková mračna, která se stahovala před pouhými dvěma dny nad přístavem. „Včera byly oříškově hnědé. A ještě o den dřív byly modré. Jakou barvu budou mít zítra?“

Pohlédla na mě těma očima a zastrčila si vlnité blond vlasy za ucho. Většinou je nosila vyčesané nahoru, ale dnes je měla rozpuštěné, splývaly jí až na ramena.

Často nad krásou Ellen Croneové přemítám. V sedmi letech mě nic takového nenapadlo, ale jako dospělý nemohu popřít, že oplývala nesmírným půvabem. Její pleť zářila jako čerstvá sněhová pokrývka bez jediné poskvrnky, nehyzdila ji žádná

nedokonalost ani vráska, dokonce ani kolem očí nebo úst. Když se usmála, ohromila vás bělost jejích zubů. Často jsme žertovali o jejím stáří – a ona spolu s námi. Do naší domácnosti nastoupila v říjnu 1847, pouhých pár týdnů před mým narozením – krátce poté, co odešla na dovolenou ze zdravotních důvodů slečna Coghlanová, která vysvětlila, že kvůli artritidě v rukou by stejně nemohla pečovat o malé dítě. Slečna Coghlanová byla u naší rodiny už v době, kdy se narodil Thornley i Matilda, a očekávalo se, že u nás zůstane přibližně ještě rok, tedy natolik dlouho, aby si za ni maminka mohla najít náhradu. Její předčasný odchod na odpočinek přišel v těžkých časech. Tatínek trávil kvůli počátkům hladomoru většinu času na hradě a maminka nebyla ve stavu, kdy by se mohla věnovat vstupním pohovorům s možnými náhradnicemi, protože už zbývalo jen pár týdnů do mého narození. Zdálo se, že Ellen k nám seslal sám Bůh – doslechla se o potenciální možnosti zaměstnání od lidí a přišla k našim dveřím jen s malým uzlíčkem, v němž přechovávala veškerý svůj majetek. Tvrdila tehdy, že je jí patnáct let, že je sirotek a že posledních pět let strávila v domácnosti, kde se starala o děti svých chlebozárců – o pětiletého chlapce a šestiletou holčičku. O celou rodinu pak údajně přišla před měsícem následkem cholery. Paní domu byla porodní bába a Ellen sdělila, že jí pomáhala u desítek porodů. Ráda nám na krátký čas nabídne své služby výměnou za ubytování a malou apanáž, přinejmenším do doby po mém narození, než se maminka zotaví a nabere síly. Maminka s tatínkem neměli po ruce žádné jiné alternativy a Ellen Croneovou do našeho domu přijali, přičemž ta se okamžitě stala nepostradatelnou.

Můj porod v listopadu 1847 byl těžký. Přišel jsem na svět koncem pánevním, pupeční šňůru omotanou kolem krku. Rodil mě otcův bratranec, významný dublinský lékař, který se domníval, že jsem se narodil mrtvý, protože ze mě nevyšla ani hláska. Strýc Edward Alexander Stoker prohlásil, že pod zmodralou kůží mi netepe srdce. Ellen ale trvala na tom, že jsem živý, popadla mě z jeho rukou a začala do mě vdechovat vzduch se rty přitisknutými k mým. Dělala to téměř tři minuty, než jsem se konečně

rozkašlal a vstoupil do světa živých. Maminka s tatínkem žasli a strýc Edward prohlásil, že nejde o nic menšího než naprostý zázrak. Maminka mi později říkala, že si byla jistá, že jsem mrtvý už v jejím lůně, protože jsem jen velmi zřídka kopal. Jako matka dvou dětí mohla čerpat ze svých zkušeností a spoléhala se na ně. Z toho důvodu nedovolila tatínkovi, aby předem určil jméno. Teprve když jsem začal dýchat a ukázalo se, že jsem živý, souhlasila se jménem Abraham po tatínkovi a poprvé si mě vzala do náruče.

V pozdějších letech mi maminka vyprávěla, že chůva Ellen vypadala ten večer ztrhaně a vyčerpaně, jako by i ona právě prožila porod, který jí sebral veškeré síly. Ve chvíli, kdy jsem byl bezpečně zachumlaný mamince po boku, se Ellen vytratila do svého pokoje a nevyšla odtamtud k velkému tatínkovu zděšení téměř celé dva dny. Tatínek strávil hodiny u jejích dveří a snažil se ji přemluvit, aby se ukázala, neboť potřeboval pomoci jak s dětmi, tak s maminkou. Po dva dny chůvu Ellen nikdo neviděl. Nakonec se třetího dne objevila, aniž by se k té epizodě jakkoli vyjádřila, a prostě se vrátila ke svým povinnostem v domácnosti. Kdyby měl tatínek náhradu, určitě by ji vyhodil, jenže nikoho jiného neměl.

Během těch prvních tří dnů se můj stav stále zhoršoval a tatínek se bál, že nepřezijí další noc. Dýchal jsem krátce s těžkým nadechováním a dusil jsem se tekutinami. Křičet jsem se ještě nenaučil a mé oči nereagovaly na žádné okolní podněty. Nechtěl jsem se nechat nakojit. Nepřijímal jsem vůbec žádnou potravu. Ellen si přestěhovala mou kolébku do svého pokoje a zůstávala se mnou po celou dobu, co jsem byl vzhůru. Ostatním zakazovala mě navštěvovat, tvrdila, že musím odpočívat. Neochotně uposlechlí a pátého dne kolem druhé hodiny ranní se domem konečně poprvé rozlehl můj křik, který byl natolik silný, že probudil Matildu i Thornleyho, kteří se připojili vlastním pláčem. Tatínek pomohl mamince k Elleniným dveřím, a když ta otevřela s mým drobným tělíčkem zavinutým ve svém náručí, všichni věděli, že nebezpečí pominulo a že budu žít. Maminka říkala, že Ellen v té chvíli vypadala mnohem starší, než kolik jí tehdy

bylo let, mnohem hůř, než jak vypadala po mém narození, hůř než kdykoli od té doby. Když mě předala mamince, sešla Ellen Croneová dolů po schodech a domovními dveřmi vyšla do noci. Nevrátila se celé dva dny.

Když se nakonec přece jen vrátila, byla opět mladičká jako dřív, tváře se jí svěže zardívaly, oči měly zářivě modrou barvu a na rtech jí hrál věčně úsměv. Tatínek jí za její odchod tentokrát nevyčínil, protože se můj stav během její nepřítomnosti zhoršil a on nějak věděl, že Ellen mi dokáže pomoci stejně jako v obou předchozích případech. Vrátil moji kolébku do jejího pokoje a Ellen se v něm i se mnou zamkla. Vycházela s tím, že mé zdraví se lepšilo a její sláblo. Tento vzorec se v oněch prvních letech opakoval nesčetněkrát – vyoplala mě vždycky k lepšímu zdraví, poté na pár dní zmizela a vracela se v dobrém stavu, aby opět převzala své povinnosti. Co se dělo za jejími zavřenými dveřmi, se nikdy neodhalilo, a maminka s tatínkem se nevyptávali. Její oči však hovořily za vše – byly pronikavě modré, když se zdála být nejzdravější, a světle šedé krátce předtím, než si odcházela odpočinout.

Upřeně jsem hleděl do těch nyní šedivých očí a věděl jsem, že už brzy zase odejde.

„Možná by ses měl víc starat o vlastní zdraví, a ne o ty zdánlivé odstíny v mých očích, které jsou bezpochyby jen odrazem mého oblečení. Kdybych si oblékla červené šaty, možná by mi hořely rudě jako oči pana Nesbitta odvedle, když stráví celý večer v hospodě, ne?“

„Ty už zase brzy odejdeš, že?“

V tu chvíli ožila Matilda. „Ne, Ellen, to nesmíš! Slíbilas mi, že mi budeš sedět modelem, abych mohla nakreslit tvůj portrét!“

„Vždyť už jich máš namalovaných spoustu...“

„Slíbilas to,“ trucovala Matilda nasupeně.

Ellen k ní přistoupila a přejela jí prstem po tváři. „Budu pryč den, nanejvýš dva. Copak jsem se vždycky nevrátila? A potom ti budu sedět pro další portrét. Zatímco budu pryč, potřebuju, aby ses postarala tady o svého bratra a pomáhala mamince. Má

teď plné ruce práce s malým Richardem. Myslíš, že by ses mohla během mé nepřítomnosti postarat o domácnost?“

Matilda neochotně přikývla.

„Tak dobře. Je nejvyšší čas, abych se vrátila dolů a postarala se o přípravu večeře.“ Opět přiložila svou studenou dlaň na mé čelo. „Jestli se tvůj stav nezlepší, budu muset k tobě zavolat strýce Edwarda.“

Při těch slovech se mi sevřel žaludek, ale nic jsem neřekl.

Matilda se dívala, jak chůva Ellen odchází, a potom se ke mně přitočila. „Něco ti musím ukázat.“

„Co?“

Pohledem zabrousila k otevřeným dveřím, potom ke svému skicáku, který při příchodu nechala položený na komodě. Přešla přes pokoj, zavřela dveře a přidržela kliku, aby se ujistila, že průvan dveřmi netřískne. Vzala z komody svůj blok a vrátila se k posteli. „Myslíš, že umím malovat?“

„To vím, že umíš.“ Nebyla to žádná lichotka. Už od jejích tří nebo čtyř let bylo naprosto zřejmé, že Matilda oplývá talentem, jaký v jejím věku není běžný. V posledních letech se její kresby a malby vyrovnaly výtvarným dílům uznávaných dospělých. Aby to dokázala, pověřila maminka jednoho svého přítele, aby jeden z Matildiných obrazů ukázal bohatému milovníku umění v Dublinu. Neřekla příteli, že jde o dílo dítěte. Prostě prohlásila, že jde o obraz, kterého si rodina váží, a že by si chtěla nechat odhadnout jeho cenu. Muž nabídl za obraz deset šilinků, ale maminka to odmítla s tím, že jde zkrátka o vzácný rodinný majetek, s nímž se nemůže rozloučit.

Krátce poté Matildu přijali v Dublinu na výtvarnou školu.

Z výrazu její tváře jsem nicméně poznal, že právě teď o tom potřebuje znovu ujistit. „Ty jsi přece malířka. Opravdu!“

Matildě se zúžily oči a poté poklepal na skicák. „To, co ti teď ukážu, musí zůstat jen mezi námi dvěma. Musíš slíbit, že o tom s nikým jiným nepromluvíš.“

Než jsem stačil odpovědět, rozkašlal jsem se a s každým chraplavým zalapáním po dechu mě pánilo v hrudníku. Matilda mi pohotově nalila sklenici vody a přiložila mi ji ke rtům. Pil jsem dychtivě, chladivá tekutina hasila mé spálené hrdlo. Když záchvat konečně odezněl, jednoduše jsem prohlásil, že se omlouvám. Matilda moji omluvu ignorovala, což byl její způsob, jak se vyrovnávala s mou nemocí. Nepamatuji si, že by někdy, byť jedinkrát, vzala moji nemoc na vědomí. Znovu poklepala na svůj blok, tentokrát už trochu netrpělivě. „Slibuješ?“

Přikývl jsem. „Nepovím to živé duši.“

Zdálo se, že to stačí, protože hned skicák otevřela a prolistovala několik stránek, než našla tu, kterou hledala. Ukázala mi obrázek. „Kdo je to?“

„William Cyr.“ Byl to sedlák, který bydlel přes kopec v Puckstownu, a skica ho zobrazovala při práci na poli.

Přetočila na další stránku. „A tohle?“

„To je určitě Robert Pugsley,“ odpověděl jsem. Zrovna jel na svém řeznickém povoze.

„A co tenhle?“

„Maminka.“

„A tenhle?“

„Thornley, jak se stará o slepice.“

„Tenhle?“

Chvilí jsem ten obrázek studoval – asi sedmnáctiletá nebo osmnáctiletá žena, kterou jsem nepoznával. „Tu asi neznám.“

Matilda na mě vteřinku upřeně zírala, pak otočila na další list. „A co tuhle?“

Další dívka, trochu starší než ta předešlá. Připadala mi nějak povědomá, ale nedokázal jsem tu tvář zařadit. Zavrtěl jsem hlavou.

Matilda mi ukázala obrázky dalších tří žen, nejstarší nebylo víc než dvacet let. Ta poslední byla namalovaná vodovými barvami a obrázek to byl plný života, bytost zachycená s takovým smyslem pro detail, že mi připadalo, že bych mohl sáhnout na papír a pocítit teplo její pleti. Žádnou z těch žen jsem ale nepoznal,

což mi připadalo divné. Většinu lidí z okolí jsem znal a Matilda neměla dovoleno příliš se vzdalovat od našeho domu, pokud nešla v doprovodu dospělého.

„Ty žádnou z těch žen neznáš?“

Listoval jsem obrazy zpátky, dával jsem si načas, abych každou mohl podrobněji prostudovat. Nedokázal jsem k těm tvářím přiřadit žádné jméno. „Neznám. Nepotkala jsi je třeba, když jsi byla s maminkou na trhu ve městě nebo někde jinde, kde jsem já nebyl?“

Matilda zvolna zavrtěla hlavou. Naklonila se blíž ke mně a zašeptala mi do ucha: „To všechno jsou skici chůvy Ellen.“

Svraštil jsem čelo a skicák jí vrátil. „Ale ony vypadají... vůbec se jí přece nepodobají.“

„Žádná z nich se jí nepodobá, ale přitom je to na všech těch obrázcích ona, věrně zachycená. Můžu ti ukázat deset dalších, ale na žádném z nich ji nepoznáš.“

„Já to nechápu.“

„Já taky ne.“ Opět ztišila hlas. „Zdá se, že kdykoli nakreslím chůvu Ellen, výsledný obrázek se jí vůbec nepodobá. Nedokážu ji zachytit, ať se snažím sebevíc. Její podoba mi uniká.“

Nevěděl jsem, co na to říct, a tak jsem změnil téma: „Co dalšího jsi zjistila o Thornleym?“

Jelikož jsem jen zřídka opouštěl svůj pokoj, byl jsem závislý na Matildě ohledně všeho, co se v domácnosti šustlo, a ona mě málokdy zklamala. I když středobodem jejího slídění byla chůva Ellen, můj bratr za ní těsně následoval a Matilda na něj číhala jako kočka na myš.

„Jo, Thornley.“ Matilda otočila na stránku ve skicáku, která byla popsaná. „Včera v noci jsem ho viděla, jak skoro ve dvě hodiny odchází od chůvy Ellen.“

„Proč by chodil k ní do pokoje?“

Matilda poklepalala na svůj blok. „To není všechno. Byl normálně oblečený, a když z jejího pokoje odešel, nevrátil se k sobě. Šel někam ven.“

„Uprostřed noci?“

„Uprostřed noci.“

„Co tam venku dělal?“

Matilda svráстила obočí. „To nevím. Ztratila jsem ho z dohledu někde u stodoly. Ale byl venku skoro dvacet minut, a když se vrátil, byl špinavý.“

„Viděl tě?“

„Samozřejmě že mě neviděl.“

„Takže to bylo pokolikáté? Potřetí?“

Zavrtěla hlavou. „Bylo to počtvrté za čtyři týdny, co se takhle tajně vytratil. Jestli to udělá znovu, mám v úmyslu ho sledovat.“

„Měla bys to říct mamince.“

Neřekla by to. Věděl jsem, že by to neřekla. Způsob, jakým sklapla skicák a dopáleně odešla z mého pokoje, mě o tom rázně přesvědčil.

Horečka se mi zhoršila. V devět hodin večer už mé tělo křičelo bolestí a lůžkoviny jsem měl zmáčené potem. U postele seděla maminka s miskou vody v klíně a vlhkým hadříkem mi utírala lesklé krůpěje potu z čela. V jednu chvíli jsem se jí začal vzpírat. Byla mi taková zima, že jsem hadřík na kůži cítil jako kus ledu. Oháněl jsem se pažemi, abych ji od sebe odehnal. V tu chvíli vešli do pokoje Thornley s tatínkem a přidrželi mě na lůžku za paže a nohy. Domem se rozléhalo mé sténání, hrdelní zvuky, které se podobaly spíš nářku raněného zvířete než dítěte.

Přes chodbu jsem slyšel z pokoje chůvy Ellen malého Richarda a maminka požádala Matildu, aby se na něho šla podívat. Vzpomínám si, že se Matilda proti tomu ohradila, i když mi uniklo, jaká k tomu použila slova. Nechtěla ode mě odejít, ale maminka trvala na svém. Nebylo dovoleno brát malé dítě do mého pokoje, protože se báli, že by mohl chytit neznámou chorobu, která mě sužovala. Myslím, že jsme všichni věděli, že ta obava postrádá logiku – moje nemoc přetrvávala už léta a nikdo z rodiny se jí nenakazil –, ale všichni jsme se podle všeho mlčky shodli, že bude lepší neriskovat případnou nákazu u kojence.

Matilda se vyřítila z pokoje a slyšel jsem, jak tatínek proklíná chůvu Ellen, že zrovna před pár hodinami odešla. Byli na ní závislí a teď ji potřebovali víc než kdykoli jindy, jenže ona odešla z důvodů, které znala jen ona sama. V mé horečnaté mysli žhnuly skici, které mi ukázala Matilda: desítky žen se slévaly do jedné, která se na zlomek vteřiny podobala chůvě Ellen, ale vzápětí se rozpadala na obrazy cizích žen nejrůznějšího věku a podoby, všech odlišných a stejných zároveň. Jejich oči přecházely od černobílých, na skicách načrtnutých tužkou, až po zářivě modré, které na mě hleděly závojem vířící temnoty z olejomalb. Slyšel jsem chůvin hlas, ale znělo to jako z velké dálky, jako by vřiska odněkud od přístavu a mlha její výkřiky pohlcovala. Potom se její tvář zničehonic objevila pouhých pár centimetrů přede mnou, její plné rudé rty se hýbaly, jako by se snažily promluvit, ale nevycházel z nich žádný zvuk. Chvilí poté se vrátila maminka a všechno setřela tím ledovým hadříkem. Chtěl jsem ji odehnat, ale paže mě už neposlouchaly. Všechno zčernalo a já měl pocit, jako bych padal dolů studnou, svět nade mnou zmizel, záda mi hořela a já se řítíl k pecku. Slyšel jsem, jak na mě maminka volá, ale byl jsem tak daleko od domova, že jsem věděl, že dostanu vyhubováno, jestli se dozví, že jsem z domu odešel, a tak jsem raději nic neříkal. Pouze jsem zavřel oči a čekal na náraz, jak jsem se řítíl do propasti. Představoval jsem si, že přesně tak to člověk vnímá, když ho strčí do hrobu sebevrahů. Očekával jsem, kdy mě zavalí bláto, byl jsem připravený zemřít pod vrstvou hlíny, vydán napospas nedočkavým pozemským červům.

„Brame!“

Maminka na mě křičela z otvoru nahoře, ale já zůstával zticha. Teprve po třetím zavolání jsem se konečně pokusil odpovědět, ale selhal mi hlas. Váha takového množství hlíny na hrudníku ze mě vytlačila poslední zbytek vzduchu, který jsem dokázal nabrat, a z mých suchých, popraskaných rtů uniklo pouze tlumené zamumlání. Kolem mě padala hlína, snášela se v obrovských hroudách a tloukla mé křehké tělo. Na horním okraji díry se

shromáždil dav lidí. I když jsem všechny neviděl, dobře jsem je slyšel – křik a volání, pláč, dokonce chechtot –, napřed dva hlasy, potom čtyři a pak desítky dalších. Nedokázal jsem určit, odkud přicházejí, protože byly všude a zároveň nikde, nelidsky hlasité, ale přesto pro mě neviditelné.

Pak zbyl hlas jediný.

Hleděl jsem do maminčiných očí, zarudlých a zamžených. V ruce držela pár centimetrů od mého obličeje vlhký hadřík, a když se mi zachvěla víčka, otevřel jsem oči a pohledem ji našel, celá ztuhla. Byl jsem zpátky ve svém podkrovním pokojíku, zpátky ve své posteli a přemýšlel jsem, jestli jsem ji vůbec opustil.

„Je vzhůru,“ pronesla tlumeným hlasem ke komusi na druhém konci místnosti.

Pokusil jsem se otočit hlavou, ale strašně mě bolel krk. Báł jsem se, že už jen ten pohyb by mi mohl odseknout hlavu od těla. Byl to pocit, jako by mi na kůži tlačila desítká ledových ostří. „Zima...“

„Pššt, nemluv,“ řekla maminka. „Je tady tvůj strýc Edward, pomůže ti.“

Nade mnou se objevil Edwardův obličej orámovaný chomáčky rozčuchaných šedivých vlasů, které mu padaly přes kulaté brýle. Vytáhl stetoskop, který měl pověšený kolem krku, zasunul si sluchátka do uší a kovový zvonovitý rezonátor mi přitlačil na hrudník – i ten byl na mé holé kůži ledový a já se ho pokusil setřást, ale tatínek s Thornleym mě drželi pevně.

„Uklidni se,“ nařídil strýc Edward a tvář se mu zkrabatila do nasupeného výrazu. Chvilí poslouchal a pak se obrátil k mamince. „Srdeční tep je velice kolísavý a horečka se vystupňovala na hranici halucinací. Bez léčby by horečka mohla zanechat trvalé následky... mohlo by dojít k poškození sluchu, ztrátě zraku, dokonce by mohla nastat smrt.“

Naslouchal jsem tomu jako nezúčastněný pozorovatel, neschopný reagovat. Sledoval jsem, jak si maminka vyměnila ustaraný pohled s tatínkem, zatímco Thornley na mě prostě zíral, jak tam ležím.

„Co navrhuješ?“ otázala se maminka strýce Edwarda. Její hlas, obvykle sebejistý a pevný, se nyní zachvěl.

Oči strýce Edwarda při pohledu na mě zamžikaly a pak se vrátily k mamince. „Musíme snížit objem znečištěné krve. Pouze tak tělo najde sílu bojovat s infekcí a začne se uzdravovat.“

Maminka zavrtěla hlavou. „Naposled se mu jen přitížilo.“

„Pouštění žilou je jediná léčba, která se v takovém případě nabízí.“

Pokusil jsem se vymanit z jejich sevření a téměř se mi to podařilo, protože se nechali hovorem rozptýlit a jejich stisk povolil, ovšem až na Thornleyho, který mi při pokusu osvobodit se zmáčkl paži takovou silou, že jsem měl chvíli dojem, že se mi jeho prsty proboří skrz kůži. Zamračil se na mě a neslyšně přikázal: *Ne*.

Opět mě jako plášť zahalila černá tma a já bojoval, abych neztratil vědomí. Oni dál hovořili, ale slova mi začala být cizí, byl to jazyk, který jsem neovládal. Potom se mi celé tělo tak roztřáslo zimou, že jsem měl pocit, jako bych spadl do zamrzlého jezera. Koutkem oka jsem zahlédl, jak tatínek přikývl.

Strýc Edward si sundal brýle, očistil je o košili a pak si je nasadil zpátky na nos. Otevřel svou brašnu, aktovku z nejjemnější hnědé anglické kůže, a vytáhl malou bílou dózu s dírkami ve víčku. Když otevřel její uzávěr, gumové těsnění vydalo mlaskavý zvuk. Poté z brašny vytáhl velkou pinzetu.

Znovu jsem se pokusil vykrotit z jejich sevření, ale opustila mě veškerá síla. Sledoval jsem, jak strýc ponořil pinzetu do dózy a vytáhl obrovskou pijavici. Groteskně se v pinzetě svíjela, a zatímco se přibližovala k mému tělu, spatřil jsem, jak se chřtán té dychtivé přísavky nedočkavě otevírá a zavírá. Maminka odvrátila zrak, pevně zavřela oči, ale tatínek, třebaže zbledl, se dál díval, jak mi strýc Edward přikládá pijavici na chodidlo. Měl jsem studené tělo, ale pijavice byla ještě studenější, téměř stejně ledová jako stetoskop strýce Edwarda. Představil jsem si, jak se malá tlamička vetřelce přisává k mému tělu, řady drobných ostrých zoubků se zahryzávají, zabořují hlouběji a vetřelec začíná hodo-
vat na mé krvi. Díval jsem se, jak pijavice hltavě saje a její tělíčko

bobtná. Snažil jsem se vytěsnit to nechutné divadlo ze své mysli, ale vtom jsem uviděl, jak se pinzeta strýce Edwarda vrací s další pijavicí, tentokrát na mé rameno, a potom s další a ještě další.

Zavřel jsem oči v naději, že se ponořím do všeobjímajícího spánku jako do hrobu.

Všude kolem mě se ozýval křik. Slyšel jsem maminku a tatínka, Matildu a Thornleyho, a dokonce i strýce Edwarda. Snažil jsem se pochytit nějaká slova, špicoval jsem uši a chtěl se zaměřit na nějaký konkrétní hlas, ale nedávalo mi to žádný smysl. Když jsem se pokusil otevřít oči, vnímal jsem pouze černočernou nicotu, stejně hlubokou a odpudivou jako močály za naším domem. Jako bych se v nich topil.

Na kratičký okamžik jsem zahlédl u postele stát Matildu, obličej měla opuchlý a lesklý. Ve stejné chvíli mě určitě i ona spatřila, protože se jí náhle rozšířily oči a ústa se jí otevřela alespoň na tak dlouho, aby vyslovila mé jméno. Vykřikla natolik hlasitě, že se jí podařilo přitáhnout pozornost všech přítomných v místnosti. Pohlédli napřed na ni a pak dolů na mě. Spatřil jsem maminku, jak běží k posteli ze vzdáleného koutu, a tatínka se strýcem Edwardem, jak se ke mně naklánějí každý z jedné strany. Strýc Edward kolem sebe mával dlouhým kovovým teploměrem a zařval cosi na Thornleyho, ale všechno, co se řeklo poté, co Matilda vykřikla mé jméno, ztratilo jakýkoli obsah. Pokusil jsem se upřít zrak k Matildiným očím, držel jsem se jejího pohledu, jako bych ve svých prstech svíral ty její, ale Matildina sladká tvář se začala vytrácet. Nezůstalo z ní nic než stín, a po chvíli už vůbec nic.

„Všichni ven!“

Ta slova jsem uslyšel, ale přicházela z velké dálky, nad všeobecnou kakofonií byla sotva slyšet. Kolem mě byl příliš velký rozruch, až jsem se domníval, že slyším všechny možné zvuky zároveň. Každý sykot, slovní projev, vráskot a pláč z celého známého vesmíru se ozýval unisono a každý následující výbuch byl hlasitější než ten předchozí. Tak hlasitý, že mi působil ohromnou bolest, jako mučivá ostří zabodávající se do mých uší – a věděl

jsem, že ve chvíli, kdy bych se pokusil něco z toho, co slyším, pochopit, by mě to přivedlo k šílenství.

„Chci, abyste všichni okamžitě opustili tento pokoj!“

Byla to chuva Ellen. Nějakým způsobem jsem věděl, že je to ona, i když ten hlas nebyl její, spíš to bylo lkavé zakvilení, srdceryvný výkřik víly do bouřlivé noci.

V tom okamžiku jsem se musel propadnout do temnoty, protože v další chvíli jsem zjistil, že jsem sám. Maminka s tatínkem zmizeli, stejně jako Matilda, Thornley i strýc Edward. Pokud zde zůstala chuva Ellen, rozhodně jsem ji neviděl. Vlastně jsem toho celkově moc neviděl. Před očima jsem měl jen drobounké jehličky světla probodávající pomalu ustupující temnotu. Nejdříve jsem si všiml podivného zápachu, zatuchlé vůně jako ve sklepě s uskladněnou kořenovou zeleninou na samém konci zimy, kdy tam z někdejší letní úrody zůstávají už jen nahnílé slupky, shrnuté na hromadu, na níž hodují záludní obyvatelé plesnivých vlhkých koutů.

„Ellen?“ zašeptal jsem její jméno. V podrážděném krku mě tak bolelo, že jsem dýchal přerývaně a mělce, oči jsem měl usazené vynaloženou námahou.

Chuva Ellen mi neodpověděla, ale já nějak věděl, že je v pokoji se mnou. V ponuré temnotě jsem cítil její přítomnost. Zavolal jsem na ni ještě jednou, tentokrát hlasitěji než předtím, přičemž jsem se připravil na nevyhnutelné pálení v krku, které se slovy přicházelo.

Ani tentokrát se neozvala.

Byla mi zima a já se navzdory těžkým přikrývkám, které se kolem mě vršily do výšky, celý roztrásl. Tatínek postavil do rohu pokoje malá kamínka, která poskytovala teplo, a když tady ještě ostatní byli, vesele v nich plápolal oheň. Nyní ale byla vyhaslá, polena byla šedivá a pokrytá studeným popelem, jako by od chvíle, kdy železné pláty rozpaloval žár, uběhly celé týdny.

Něco se pohnulo nalevo ode mě a já se nemotorně natočil, abych se na to podíval. Krk mě tou námahou zabořel, ale snažil

jsem se bolest nevnímat, jen jsem křečovitě přivíral oči. Pokud to opravdu byla chůva Ellen, pohybovala se příliš rychle, než abych ji mohl zahlédnout, neboť v okamžiku, kdy mé oči doputovaly na místo, kde měla podle mě být, nebylo tam nic jiného než roh komody a strašák mého kabátku zavěšený na háčku na zdi. Neuniklo mi, že se kabát lehce pohybuje. Okna jsem měl všechna pevně zavřená, takže zde nemohl být žádný průvan, který by stál za řeč. To, že se kabát zachvěl, muselo způsobit něco jiného.

„Proč se schováváš, Ellen? Děsíš mě.“ Jakmile jsem to vyslovil, hned jsem chtěl vzít svá slova zpět. Tatínek by mi vyčínil, že dávám najevo strach, a už vůbec, že o tom mluvím, ale ta slova byla venku dřív, než jsem si stačil uvědomit, že bych je měl v sobě zadusit.

Když se opět neozvala žádná odpověď, zůstal jsem nehybně ležet a přinutil se vyhnat z těla veškerý třas, abych se mohl nadechnout a zaposlouchat se do zvuků kolem sebe. A když jsem se nadechoval, uslyšel jsem, jak se někdo nadechuje úplně stejně se mnou. Tentokrát zvuk přicházel z pravé strany kousek ode dveří. Otočil jsem tím směrem svou ztěžklou hlavu, ale pořád jsem nic neviděl. Slabounké světlo sem pronikalo pode dveřmi z chodby, ale nedokázalo se dostat přes práh, jako by je držela v bezpečné vzdálenosti mnohem silnější temnota, která se nacházela uvnitř. Vypustil jsem vzduch z plic a opět se v pokoji ozval podobný zvuk, jako by někdo dýchal synchronně se mnou. Ve chvíli, kdy jsem dech zadržel, udělal můj nezvaný společník totéž, jako by se bavil rozčilující hrou na napodobování.

Otočil jsem se zpátky ke dveřím pokoje, k proužku světla pronikajícího tmou ve škvíře u podlahy. Měl jsem dojem, že v tom světle vidím pohybovat se stíny. Představil jsem si Matildu s uchem přitisknutým ke dveřím, jak soustředěně poslouchá, šoupe nohama ze strany na stranu, když nic neslyší, a pak zavírá oči a doufá, že ztrátou jednoho smyslu posílí ten druhý.

Zachytil jsem pohyb na levé straně, a tak jsem se přinutil otočit hlavu zpátky ke kamínkům. Tentokrát jsem chůvu Ellen zahlédl. Skláněla se nad ohništěm a rozhrabovala polena železným

pohrabáčem. Pod jejím dotykem dříví zapraskalo a na okamžik jsem spatřil jeden řeřavý uhlík. Místo aby přiložila třísky a opatrně přiživila plameny, rozprostřela to malé žhavé místo do stran a žhnoucí kousičky dřeva rozmetala, až přestaly žhnout.

„Je mi zima, Ellen. Proč hasíš oheň?“ Dech z mých slov už stával viset nade mnou jako strašidelně bílá mlha.

Chůva Ellen se na mě na kratičkový okamžik podívala a v tu ránu byla pryč. Nebyl jsem si jistý, jestli si se mnou zahrávalo mámení škodolibých stínů, nebo jestli jsem opět ztratil vědomí, ale zdálo se, že mi okamžitě zmizela z dohledu. Než ale zmizela, zachytil jsem odlesk jejích očí, svítily tou nejzářivější modrou. Připadalo mi zvláštní, že dokážu v tak nepatrně osvětleném pokoji rozpoznat její oči, ale viděl jsem je bez potíží a jistou částí své mysli jsem se domníval, že Ellen chtěla, abych je viděl. Spolu s jejíma očima jsem zpozoroval úsměv, který jí přeběhl po rudých rtech. A dokonce se i krátce, slyšitelně zasmála.

Když mi po tváři přejely prsty, téměř jsem vyskočil z postele a kroutil jsem hlavou na všechny strany, abych ji uviděl. Chůva Ellen seděla na židli, na níž předtím seděla maminka, a její dlaň se mi blížila k čelu. Z jejího doteku jsem necítil žár, vůbec žádné teplo. Jako by se mě dotkla třískou připravenou na podpal nebo špičkou pletací jehlice. Když se odtáhla, očekával jsem, že spatřím dlaň v rukavičce, ale nebylo tomu tak. Prsty měla holé. Obdivoval jsem jejich tvar, smetanovou pleť, čerstvou jako u novorozence, nehty dlouhé a dokonale pěstěné. Nebyly to zrovna ruce dělnice, spíš někoho z královského rodu. Dokonce i moje ruce v tom citlivém věku sedmi let nesly známky práce, a to jsem byl mnohem víc chráněný než jakýkoli můj vrstevník. Na levé ruce těsně pod ukazováčkem jsem měl malou jizvu, která se nikdy řádně nezhojila. Jako malý jsem se chytil ostrého okraje okenního rámu dole v přízemí. Zubatý kov mi prořízl kůži a z prstu mi vytryskla krev. Když se mi to stalo, neplakal jsem. Maminka nad tím žasla, chválila mě, jakou jsem projevil při takovém zranění statečnost. Ovázala mi poranění, jak nejlépe uměla, ale rána byla hluboká a pravděpodobně se měla sešít. Vyprávím o té příhodě

pouze proto, že na rukou chůvy Ellen žádné podobné jizvy nebyly, žádná říznutí a oděrky každodenního života.

Chůva Ellen mě přistihla, jak zírám na její ruce, a stáhla je z dohledu, přičemž mi odhrnula vlasy z očí. „Tvůj stav se prudce zhoršil. Trpíš bludy, sužuje tě horečka. Bolí tě něco?“

Pokusil jsem se přikývnout, ale opět mě zradila schopnost pohybu. Ponechávat oči otevřené mi působilo bolest, ale přesto jsem je nezavíral, nedokázal jsem je od ní odtrhnout.

„Musí to bolet.“

Domníval jsem se, že má na mysli horečku, ale potom jsem si uvědomil, že se dívá na mou paži. S vypětím veškerých svých sil jsem ji zdvihl. Pod loktem jsem spatřil tři pijavice a přinejmenším další dvě nad ním. Všechny byly vypasené po svém děsivém hodování. Největší z nich, kterou jsem měl u zápěstí, vypadala, že každou chvíli praskne. Její lesklé mastné tělo se mrskalo a divoce se mi přisávalo ke kůži. Na druhé paži jsem jich měl přinejmenším šest a věděl jsem, že mi je strýc Edward přiložil i na nohy a chodidla.

Oči se mi začaly zalévat slzami. Chůva Ellen mi je setřela špičkou studeného prstu. Díval jsem se, jak si ten prst přikládá ke rtům a chutná slanou krůpěj. Beze slova poté přiložila stejný prst ke kroucím se zádům tlusté pijavice na mém zápěstí a zatlačila na ni. Malý tvoreček se roztrásl a propadl se do sebe, z tlustého a vlhkého stvoření se mi přímo před očima proměnil v prach. Byl pryč a zanechal po sobě pouze šmouhu na mé kůži a malou rudou díрку, z níž se krmil. Prst chůvy Ellen se zvedl rudý od krve: od mé krve.

„Věříš mi?“ zeptala se.

Přinutil jsem se přikývnout, nedokázal jsem ze sebe vypravit ani slovo.

„To bys neměl,“ odtušila.

NYNÍ

Bram vzhledne od svého deníku. Uslyšel dýchání. Hluboké, přerývané vzdechy následované proudem vydechnutého vzduchu proti druhé straně dveří. Okvětní lístky růže na kamenné podlaze se neslyšně zachvěly. Jeden z nich se odtrhl. Hnilobně černý a sechlý klouzavě proletí po zemi a přistane u Bramových nohou. Zbytek růže si nevede o moc lépe. Brzy ji bude muset vyměnit.

Znovu se ozve ten dech, tentokrát je to dlouhý výdech z monstrózních plic.

Připomíná to koně nebo velkého psa, ale tak tomu nemůže být, protože Bram ví, že žádné takové zvíře tady není. Přesto je ale slyší, každý nádech a výdech je hlasitější než ten předešlý. Představuje si dole u dveří obrovské nozdry, jaké má německá doga nebo mastif, jak se nadechují s takovou silou a odhodláním, že dokážou jen podle pachu určit vše, co se nachází v místnosti.

Bram položí deník na podlahu, postaví se a přejde přes místnost ke dveřím.

Tvor na druhé straně musí vědět, že je nablízku, protože dýchání chvílemi ustává a pak se zase vrací, tentokrát o to překotněji. Bram přiloží tvář k podlaze a snaží se vyhlédnout zpoza dveří ven, ale prostor je úzký, mezi kamennou podlahou a spodní hranou silné dubové překážky je pouze vlasová škvíra. Pak přichází další výdech a Bram ucukne. Vzduch je horký a plný

vlhkosti, otře se mu o tváře a prudce proletí kolem, následovaný v závěsu tím nejodpornějším pachem. Když ten zápach ucítí, zalíjí se mu oči slzami a snaží se couvnout co nejdál, dokud nohama nenarazí na židli, na které ještě před chvílí seděl. Smrad ho celého obklopuje a on si nepřeje nic jiného než odtud odejít. Místo toho však vstane, přejde k oknu a vystrčí hlavu do chladného nočního vzduchu, který vdechuje tak dlouho, dokud se nezbaví zápachu z nosu i plic.

U dveří pokračuje dýchání, je stále hlasitější.

Bram sáhne do kapsy saka a vytáhne flakonek, který zvedne k mihotavému světlu olejové lampičky. Vambéry flakon naplnil spolu se čtyřmi dalšími před pouhými dvěma dny z křtitelnice v kostele svatého Jana Křtitele. Dva už jsou pryč. Po tomto mu zbude už jen poslední – a Bram nebude mít žádnou možnost dostat se k dalším. Opatrně vytáhne zátku a přejde přes místnost.

Tvor na druhé straně dveří opět na okamžik ztichne, když se Bram přiblíží, a pak pokračuje ve svém rytmickém oddechování. Následuje tiché zavrčení a zaškrábání po kameni, jediné, váhavé zaškrábání, jako by tvor zkoušel sílu kamene pod svými nohama.

Bram poklekne ke dveřím, obezřetně flakonek nakloní a rozlévá svěcenou vodu rovným čůrkem od jednoho konce prahu k druhému a zpátky, dokud není lahvička prázdná. Zdá se, že se vpíjí do břidlice, protože v okamžiku, kdy se dotkne země, tekutina mizí a nechává za sebou pouze tenouňkou stopu. Stvůra za dveřmi odcupitá o kousek dál. Potom se ozve hluboké zavytí obrovského vlka.

DENÍK BRAMA STOKERA

Říjen 1854 – Vzbudil jsem se do tlumeného světla, šedivé sluneční paprsky proudily dovnitř třemi okny a zaplavovaly můj podkrovní pokojík narůžovělým svitem, který neodpovídal ani dennímu světlu, ani večernímu stmívání. Předpokládal jsem, že za to může mlha valící se od přístavu. V tomto ročním období se to občas stávalo. Vzduch byl prosycen vlhkostí, a třebaže mě někdo celého zabalil do přikrývky, už se nepostaral o to, aby odvrátil chladnou štiplavost moře, která na mě dorážela.

Podle zpěvu ptáků jsem usoudil, že je časně ráno. Otvírání očí mi působilo bolest, ale přesto jsem je otevřel. Miska, kterou maminka používala ke svlažování mého čela, ležela na stolku vedle mě i s hadříkem, ale židle u postele byla opuštěná. Očekával jsem, že na ní najdu maminku nebo Matildu, ale nesesedl na ní nikdo. Byl jsem ve svém podkrovním pokoji sám. Byl-li strýc Edward ještě v domě, žádné stopy jeho přítomnosti nebyly patrné. Jeho brašna byla pryč a spolu s ní i hrůzostrašná dóza s pijavicemi. Odhrnul jsem přikrývku na stranu a přinutil se posadit, přičemž jsem pozvedl paži do světla. Desítky tříbodových vpichů se mi táhly od zápěstí až na ramena. Podobná znaménka jsem našel i na nohách, začínala na stehnech a pokračovala až k chodidlům. Kolik pijavic použil? To jsem se mohl pouze dohadovat. Přišlo

mi, že se mi z toho asi udělá špatně, ale návaly zvracení jsem v sobě zadusil.

Třebaže mi byla zima, nebyla to stejná zima, jakou jsem poznal včera večer, když jsem bojoval s horečkou. Popravdě řečeno jsem pouze předpokládal, že šlo o včerejší večer, protože jsem si tím vůbec nemohl být jistý. Když jsem naposled podlehl tak prudkému záchvatu, prospal jsem celé tři dny, než jsem znovu nabyl vědomí a vrátil se mezi živé. Když jsem se tehdy probрал, umíral jsem hlady, jako bych nejedl několik dní. Postrádal jsem i tu trochu energie, kterou si mé tělo obvykle uchovávalo. Sotva jsem se dokázal posadit, nemluvě o tom, že bych vstal. Tentokrát jsem se cítil také zesláblý, to jistě, ale ne tak slabý jako posledně. Vlastně tomu bylo přímo naopak, mohl jsem bez problémů vylézt z postele a v případě potřeby přejít napříč pokojem, jako bych se právě výborně vyspal – jako medvěd probouzející se ze zimního spánku a navracející se do světa.

Sáhl jsem po zvonku na svém nočním stolku a zamával jím. Za chvilku se ve dveřích objevila maminka s tácem se snídaní v ruce. „Tak jak se dnes ráno cítíš?“ zeptala se, když pokládala podnos na stolek u postele. „Včera v noci jsi nás docela vylekal. Měl jsi nejvyšší horečku, co pamatujeme. Až jsem se bála, že bys mohl ve spánku uhořet... tak rozpálenou jsi měl kůži.“

„Co je s Ellen? Není tady?“ ozval jsem se hlasem, který jako by mi nepatřil.

„Ale je.“ Maminčiny oči se stočily na chodbu ke dveřím od pokoje Ellen. „Na co si z minulé noci pamatuješ?“

Pokusil jsem se na události včerejší noci rozpomenout, ale byla to přinejlepším jen bezútešná změť pocitů. Matně jsem si vzpomínal, že se mi horečka postupně zhoršovala a nejvíc před příchodem strýce Edwarda. „Strýc Edward mi pouštěl žilou.“

Maminka usedla na pelest mé postele a složila si ruce na klíně. „Tak to opravdu bylo, udělal to výborně. Horečka tě držela v kleštích, a kdyby strýc nepřišel včas, těžko říct, jestli bys to přežil. Edward je naším požehnáním, hodně mu dlužíš. Očekávám, že mu to řekneš, až se s ním zase uvidíš.“

„Ale ve skutečnosti mi pomohla Ellen, ne?“

Maminka nervózně poposedla na místě a propletla si prsty obou rukou. „Za tvé uzdravení musíme poděkovat tvému strýci, nikomu jinému. Jen díky jeho schopnostem ses zbavil horečky. Říkat něco jiného by byla ničím nepodložená domněnka a já žádné takové řeči nehodlám poslouchat.“

Pohledem zabrousila zpátky na chodbu, k zavřeným dveřím pokoje Ellen. „Začínám si říkat, proč si tu ženu dál ponecháváme v našem domě, když vždycky na několik dní v kuse zmizí a vrací se podle vlastního harmonogramu a rozmaru. Potřebuji někoho spolehlivého, kdo by se o tebe i o ostatní děti postaral, žádnou nepředvídatelnou, vrtošivou tulačku. Mám v úmyslu si o ní promluvit s tvým otcem. Asi jsme s tou výměnou otáleli už příliš dlouho.“

Očividně byla naštvaná a já ji nehodlal dál dráždit, takže jsem změnil téma. „Strýc Edward je ještě tady?“

„Bohužel odjel za svítání. Několik hodin se dole prospal, ale brzy ráno se musel vrátit do práce, už tady nemohl déle zůstat. Byl natolik laskavý, že tě před odjezdem ještě jednou prohlédl, a řekl mi, že se tvůj stav výrazně zlepšil – říkal, že je to zázračné uzdravení.“ Maminka se otočila a přes rameno hlasitě zvolala: „Matildo, tvůj bratr je vzhůru!“

Matilda vykoukla zpoza mých dveří. Celou dobu tam určitě stála připravená.

„No tohle, ty malá slídilko!“ vykřikla maminka. „Vezmu tady ten Bramův zvoneček a přivážu ti ho na krk!“

Matilda zrudla. „Já neslídila, maminko.“

Maminka naklonila hlavu na stranu. „Mám snad věřit tomu, že jsi stála na chodbě u bratrových dveří čistě kvůli tomu, že je to pohodlné místo, kde si tvoje nohy dobře odpočinou?“

Matilda otevřela ústa a chystala se odpovédět, ale pak si to raději rozmyslela.

Na konci chodby se rozvřískal malý Richard a maminka našpulila rty. „To děcko mě přivede do hrobu. Zůstaň na chvílku u bratra.“

S tím maminka odešla z pokoje a Matilda zaujala její místo na pelesti postele. Sáhla na podnos, ulomila si kousek toustu, strčila si ho do pusy a zbylý plátek mi podala. Chléb byl trochu starší a já neměl velký hlad, ale přesto jsem ho snědl. Když jsem si byl jistý, že je maminka z doslechu, tlumeným hlasem jsem se zeptal: „Co se stalo včera v noci s Ellen?“

I Matilda se napřed rozhlédla chodbou, jestli není maminka na dohled, než odpověděla. „Ty si na to nepamatuješ?“

Zavrtěl jsem hlavou, šíji jsem měl ztuhlou a bolavou. „Přišla mi hned na začátku pomoci, ne?“

„Ellen tě včera v noci přivedla zpátky od pekelných bran a zachránila tě před dotekem ďábla,“ zašeptala Matilda. „O tom jsem přesvědčená.“

„Ale strýc Edward...“

„Strýc Edward dělal, co mohl, a tvůj stav se hodinu od hodiny horšil. Ale Ellen... ona nějak...“

„Nějak co? Co udělala?“

Ranky po pijavicích mě začaly svědit, a když si Matilda všimla, jak si je škrábu, chytila mě za obě ruce. „To, co udělala, se odehrálo za zavřenými dveřmi. Když se za hodinu objevila, bylo jasné, že ti horečka klesla a nebezpečí pominulo, ale ona žádné své metody neprozradila, přestože na ni tatínek se strýcem Edwardem naléhali. Místo toho vyšla z tvého pokoje, odešla k sobě a zavřela za sebou dveře, aniž by někomu něco řekla. Strýc Edward bušil na její dveře skoro celých pět minut, než to nakonec vzdal a vrátil se k tobě, ale uviděl jen to, co jsme už pozorovaly my dvě s maminkou. Pot z horečky zmizel a ty jsi pokojně odpočíval v posteli. Byl jsi klidný a tichý, o tom, že jsi mezi živými, svědčilo jen pravidelné zvedání hrudníku.“ Matilda pohlédla na zavřené dveře Ellenina pokoje. „Pořád tam ještě odpočívá.“ Naklonila se ke mně blíž. „Potom, co odešla z tvého pokoje, jsem viděla Thornleyho, jak jí něco nese. Nějakou velkou tašku. Uvnitř se cosi hýbalo. Otevřela dřív, než na ni stačil zaklepat, jen si od něj tu tašku vzala a hned za sebou dveře zase zavřela.“

„To je směšné.“

„Přesně to jsem viděla.“

„Muselo se ti to zdát.“

Vzdorovitě si založila paže na prsou. „Viděla jsem to.“

Zkoumal jsem rány po celé délce svých paží a natáčel je do světla.

„Bolí to?“ zeptala se Matilda.

Byl jsem rozbolavělý a z minulých zkušeností jsem věděl, že bude trvat celé dny, než se mi to zahojí, což jsem jí také řekl. Ale zdálo se, že rány se tentokrát hojí rychleji, už se na nich tvořily stroupky a urputně svědily.

Ještě víc ztišila hlas do sotva slyšitelného šepotu. Přes zpěv ptáků za oknem jsem jí téměř nerozuměl. „A ještě něco. Když Ellen včera v noci přišla a na všechny se rozkřičela, ať okamžitě odejdou z pokoje, vypadala jako obvykle: jako mladá, zdravá žena. Ale když se z tvého pokoje zase vynořila, vypadala úplně jinak. Jako by během těch pár minut, co byla uvnitř, zestárla o deset let. Byla bledá, měla seschlou pleť, vlasy zplihlé a roztržené. A oči měla jako stará ženská. Zachytila jsem její pohled, když se štrachala k sobě do pokoje, ale jen na kratičký okamžik, protože hned odvrátila oči a zakryla si tvář, proběhla kolem nás a zavřela za sebou dveře.“

„Jakou měly barvu?“ zeptal jsem se jí, i když jsem předem znal odpověď.

„Modrou jako moře, když šla dovnitř, a tmavě šedou, když odcházela.“

„Takže se to děje pořád?“

Matilda přikývla.

Maminka se vrátila se sklenkou klaretu a podala mi ji. „Málem jsem zapomněla: strýc Edward říkal, že to máš vypít hned, jak se probudíš.“

Neměl jsem klaret nijak zvlášť v oblibě. Zálibu ve víně jsem si vypěstoval až později během života, ale z předchozích zkušeností jsem věděl, že nápoj urychlí znovunabytí síly, byť jsem jí v těch dobách míval tak málo. Vzal jsem si sklenku a přinutil se tekutinu

vypít do dna jen s jedním nádechem mezi dvěma doušky. Víno bylo teplé a suché a pro mou nevyvinutou dětskou chuť nebylo zase až tak strašné, ale pořád to byl alkohol a já rychle pocítil jeho účinky. Vrátil jsem sklenku mamince, která si mě zvědavě prohlížela. „Musíš mít asi žízeň. Říkala jsem si, že s tebou budu muset bojovat, než tě to přinutím vypít. Ale teď mě tak napadá, jestli celá ta tvá nemoc není jen kocovina z toho, že po nocích potají chodíš po hospodách.“ Řekla to se zajiskřením v očích. Věděl jsem, že je to z legrace. Musel jsem se na ni usmát.

„Jak jinak se asi zdokonalím v žolíkách?“

To ji rozesmálo a počechrala mi vlasy. „Ten tvůj smysl pro humor tě jednou přijde draho, ale ráda slyším, že se ti vrací. Včera v noci jsem se o tebe bála. Takhle zle jsi na tom asi ještě nebyl.“ Přiložila mi dlaň na čelo. „Zdá se, že už ta horečka ustoupila. Pořád jsi na dotek ještě trochu teplý, ale už ne jako dřív. Mohla jsem si na té tvé hlavě uvařit konvici vody.“

„Hlavu má na to dost velkou,“ vložila se do toho Matilda.

Chtěl jsem ji plácnout, ale minul jsem a málem jsem smetl tác ze stolku. Maminka zachytila mou ruku ve vzduchu a přidržela si ji ve své, oči se jí zalily slzami. „Modlila jsem se k Hospodinu nad námi celý den a noc, aby už to tvoje utrpení skončilo, aby ses už té nemoci zbavil. Doufejme, že ti strýc Edward vyhnal ty démony z těla.“

Já věděl, že nevyhnal. Bylo mi lépe, ale cítil jsem, jak mě nemoc nadále celého prostupuje, pro tuto chvíli pozastavená, ale připravená se vrátit. Rozbolavělé kosti, vyčerpání a malátnost; nemoc byla jen na čas potlačena, nic víc.

„Ještě nic neříkal, mami,“ zdůraznila Matilda, opět usazená na mé posteli.

„Možná bychom mu mohly nechat trochu času, aby nabral síly, mladá dámo.“

„Když to neřekne teď, nikdy si už na to nevzpomene,“ odpovíděla.

Maminka věděla, že je to pravda, často nám to sama připomínala. „Sny jsou jako písek v přesýpacích hodinách, unikají

s každou uběhlou vteřinou, až nakonec dírkou dolů propadne poslední zrnko a navždy zmizí ve tmě.“

Co jsem si pamatoval, sdíleli jsme my tři mezi sebou své sny, vyprávěli jsme si je jeden druhému, jak nám jen paměť dovovala. Občas jsem si je zapisoval; u postele jsem míval jen kvůli tomu položený deník. Zapisoval jsem je ve chvíli, kdy jsem se probudil, neboť jsem věděl, že pokud to jen o chvíli odložím, sny vyblednou, přesně jak nám to maminka vždycky říkala, a bude stále obtížnější vydolovat je z paměti. Doposud jsem neměl čas si své sny z předchozí noci zapsat a nebyl jsem si jistý, jestli to chci udělat. Na rozdíl od běžných snů byly sny v horečce nesmírně živé. Matilda to věděla, právě proto mě teď s takovou naléhavostí ponoukala, a zatímco obyčejný sen opravdu krátce po probuzení vybledne, horečnaté sny se vypalují hluboko do paměti. Nechtěl jsem ani zavřít oči ze strachu, že se vrátím do té ošklivé temnoty, která mě obklopovala v nejhorších okamžicích předešlé noci. Tak jasně jsem si vzpomínal, že jsem byl pohřbený zaživa, že jsem cítil hlinu a slyšel červy, kteří se jí provrtávali pár centimetrů od mé hlavy, hladově vyčkávající na výživnou potravu, již jsem se stal.

„Já... já nechci,“ zaprotestoval jsem nesměle.

„Bylo to děsivé?“ naklonila se ke mně Matilda s rozzářeným obličejem. „Pověz nám to, Brame!“

Očima jsem přešel z Matildy k mamince a pak zase zpátky. Maminka mi jednou řekla, že když promluvíme o ďáblu ze svých snů, ztratí svoji moc nám ublížit. Tak jsem jim s povzdechem vyprávěl o tom, jak jsem byl pohřbený zaživa. Řekl jsem všechno, na co jsem si dokázal vzpomenout. Když jsem skončil, všiml jsem si, že Matilda se přitáhla ke mně blíže, zatímco maminka si mě beze slova prohlížela.

„Byl ten tvůj hrob mezi hroby sebevrahů?“ zeptala se Matilda.

Na ta slova se maminka zamračila. „Co ty víš o hrobech sebevrahů?“

Moje sestra se pokusila rychle vymyslet, jak se o tématu rozhořit, aniž by prozradila, že vyslechla bezpochyby ryze soukromý

rozhovor mezi maminkou a tatínkem, ale než se jí podařilo přijít s nějakou propracovanou lží, maminka už pokračovala: „Ty jsi nás s tatínkem včera tajně odposlouchávala, že ano?“

„Já jenom šla kolem a možná jsem něco o hrobech sebevrahů zaslechla, ale dál jsem už neposlouchala. To by nebylo správné.“

„Ano, to by vůbec nebylo správné.“

„Opravdu ti lidé z města zaživa pohřbili na hřbitově nějakého člověka?“ zeptal jsem se.

Maminka se zhluboka nadechla. „Jestli je to pravda, pak o tom ale Horton Lowell se strážníkem včera odpoledne nenašli žádný důkaz. Vypravili se na starý hřbitov, protože zaslechli, jak se o tom pohřbení ve městě povídá. Nepochybuji o tom, že je ta historka výplodem něčí přehnané představivosti. Prostě se rozšiřovala drby tak dlouho, až začala žít vlastním životem.“ Obrátila se k Matildě. „Drby nejsou ani o fous lepší než tajné odposlouchávání a budu moc ráda, když tě v budoucnu ani při jednom nepřistihnu, jinak ti zmaluju ten tvůj běloučkej zadek.“

Rozesmál jsem se, ale smích okamžitě přešel v kašel. Maminka mi nalila sklenici vody a já ji dychtivě vypil. V krku mě páliło, jako bych přežvykoval kamení a polykal jeho ostré úlomky.

„Hladomor si vyžádal oběti mnoha našich rodáků,“ pokračovala maminka. „V Dublinu umírají na ulicích nemocní a bezdomovci. Chudí okrádají chudé. Muži, kteří kdysi pracovali na vlastních polnostech, žebrají na rohu, aby sehnali jídlo pro své rodiny. Nikdy nepodceňujte, čeho je člověk schopen, aby získal jídlo pro ústa svého hladovějícího dítěte.“

„Tatínek říkal, že už se to lepší,“ řekl jsem.

„Někdy si myslím, že tvůj otec chce věřit řečem, které mezi sebou vedou šlechtici na hradě. Chtějí, abychom uvěřili, že hladomor je u konce, a tak se navzájem ujišťují, že tomu tak je. Ale mluvením se z toho nestane skutečnost.“ Maminka pohlédla na své ruce. „Myslím si, že se situace ještě mnohem zhorší, než se začne zlepšovat, takže když slyším, že pohřbili nemocného člověka zaživa, nepovažuji to okamžitě za výmysl. Z první ruky vím, co dokážou zlí lidé udělat, když mají strach. Když jsem byla malá

holka a rozšířila se cholera, viděla jsem, jak lidé dělají mnohem horší věci, než je pohřbení jednoho nemocného člověka.“

„Byla cholera horší než hladomor?“

„Já nevím, jestli je jedna smrt lepší nebo horší než jiná, Matildo. Obojí zabíjí a smrt si nevybírá.“

Matilda promluvila tenkým a bojácným hláskem: „To se tedy s námi stane? Všichni umřeme?“

„Hladomor je něco jiného, Matildo. Je to nemoc, to ano, ale není to stejné jako cholera. Většina nemocných, které vidíš, trpí hladem a dehydratací. Muži se opíjejí do bezvědomí, protože nedokážou zaopatřit své rodiny. Je to strašné, to jistě, ale je to velice odlišná bestie.“ Poplácala nás na kolena. „Už dost těch řečí. Máme toho dneska hodně na práci a já mám pocit, že chuva Ellen nám svou pomoc nenabídne.“

Všichni tři jsme se zadívali přes chodbu na hermeticky uzavřené dveře chůvy Ellen. Maminka se zvedla. „Matildo, buď tak hodná a posbírej dneska vejce.“

Moje sestra ohrnula nos. „Dneska je na řadě Thornley!“

„Tvůj otec ho poslal k Seaverům v Santry pro rašelinu na topení. Už nám skoro došla, však víš, a v noci se brzy ochladí. Zima se blíží.“

Matilda seskočila z postele a bez dalšího odmlouvání se s dusotem rozběhla chodbou.

Maminka mi přiložila dlaň na čelo a usmála se. „Bůh se nad tebou slitoval, můj maličký.“

Očima jsem zůstával přilepený na dveřích chůvy Ellen, obrazy minulé noci nadále předváděly v mé mysli své divadlo.

O několik hodin později – „Co dělá Ellen?“ zeptala se Matilda.

Stál jsem na špičkách a vyhlížel z okna na náš dvorek. „Sundává prádlo ze šňůry.“

Jak jsem tam stál, uvědomoval jsem si, že se dnes cítím mnohem líp. Třebaže zrádná bolest v kostech přetrvávala, moje nemoc poněkud ustoupila. Dřív někdy uběhly celé týdny, aniž bych vstal z postele. Býval jsem na lůžku tak dlouho, že jsem